

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou v právní věci žalobce: **Ů. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2013, č. j. OAM-277/LE-BE02-PS-2013, o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 23. 10. 2013, č. j. OAM-277/LE-BE02-PS-2013, jímž byla žalobci podle § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) uložena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem – Jezové (dále jen „ZZC“) až do vycestování, maximálně však do 20. 2. 2014.

Žalobce se domnívá, že vydáním rozhodnutí došlo k porušení § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Namítá, že uplatnění institutu povinnosti setrvat v ZZC je vázáno na splnění několika zákonných podmínek. V první řadě jde o

prokázání, že dotčenou osobu nelze považovat za osobu vyloučenou z aplikace § 46a zákona o azylu a že žadatel o mezinárodní ochranu představuje nebezpečí pro veřejný pořádek za současného předpokladu, že uplatněný postup nebude v rozporu s mezinárodními závazky, kterými je Česká republika (dále jen „ČR“) vázána. Žalovaný pochybil v aplikaci § 46a zákona o azylu, protože nedostatečně zjistil skutkový stav a současně překročil meze správního uvážení. Podle žalobce nezjišťoval žalovaný vůbec, zda žalobce spadá do kategorie osob vyloučených z aplikace § 46a zákona o azylu, a zabýval se pouze otázkou nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že závěr o tom, že žalobce není osobou vyloučenou z aplikace § 46a zákona o azylu učinil na základě výpovědi žalobce v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany, protože v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany s ním nebyl žádný protokol sepsán. Není proto jasné, z jakých výpovědí žalovaný vycházel. V tomto směru je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobce má dlouhodobé vážné psychické potíže, kvůli kterým užívá antipsychotika a další léky k léčbě panických poruch. V ZZC má jen omezenou možnost pravidelné psychoterapie. Od svého zajištění dne 16. 10. 2013 mohl navštívit psychiatra jen jedenkrát. Z důvodu špatně nastavené medikace byl žalobce po příchodu do ZZC umístěn několik dní v části s přísným režimem. Při zajištění na letišti v Praze došlo k incidentu, kvůli kterému musel být žalobce ošetřen ve Fakultní nemocnici Motol, protože utrpěl zranění hlavy a na těle. Incident dosud nebyl vyšetřen. Má také neustálé bolesti v souvislosti s předchozí operací páteře. Tuto skutečnost žalobce dokládá fakturou č. 726983/10 z Fakultní nemocnice Motol.

Ačkoli žalovaný v napadeném rozhodnutí užívá neurčitý pojem „veřejný pořádek“, není z odůvodnění napadeného rozhodnutí patrné, jak tento neurčitý pojem vykládá. Žalobce v této souvislosti odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 – 151, které vykládá především pojem závažného narušení veřejného pořádku ve vztahu k zákonu o pobytu cizinců a vyhoštění cizince. Vzhledem k úzkému propojení s touto oblastí a předchozímu žalobcovu zajištění za účelem správního vyhoštění je možné závěry Nejvyššího správního soudu bez dalšího aplikovat i na daný případ. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*I. Při výkladu pojmu „veřejný pořádek“, resp. závažné narušení veřejného pořádku“ používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity. II. Narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (viz čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci.*“

Žalovaný dospěl k závěru o možném nebezpečí žalobce pro veřejný pořádek pouze na základě správního spisu policie ČR a předchozích řízení o mezinárodní ochraně. Žalobce je přesvědčen, že pokud by bylo jeho jednání nahlíženo z pohledu citované judikatury, nebyly by podmínky pro vydání napadeného rozhodnutí splněny. Jednání žalobce nepředstavuje takové *skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti*, které by opravňovalo k jeho faktickému zajištění v ZZC. V napadeném, rozhodnutí navíc nebyly vůbec zohledněny *individuální okolnosti jeho života a jeho celková životní situace*. Žalovaný účelově uvádí pouze informace v neprospěch žalobce, což je v rozporu s § 2 odst. 3 správního řádu. Žalovaný např. vůbec nezjišťoval důvody, které vedly žalobce k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Nicméně v rozhodnutí konstatuje, že

„žalobce uvádí účelová a nijak nepodložená tvrzení“. Žalobce přitom disponuje písemnými důkazy o hrozbě pronásledování v zemi původu, které hodlá předložit v řízení o mezinárodní ochraně. Dále žalovaný nezjišťoval důvody, proč žalobce vycestoval v roce 2011 do Švýcarska. Důvodem náhlého vycestování byla autonehoda jeho syna, který pobývá ve Švýcarsku. Navíc je rozhodnutí nepřezkoumatelné, protože správní orgán v rozhodnutí uvádí, že žalobce veřejný pořádek „již narušil *nelegálním pobytem v ČR a opakovaným nevycestováním z jejího území*“. Žalobce pobýval v ČR jako žadatel o mezinárodní ochranu a k tíži mu bylo správním orgánem přikládáno, že z území ČR vycestoval do Švýcarska. Z rozhodnutí tedy není vůbec zřejmé, jaké jednání správní orgán považuje za to představující nebezpečí pro veřejný pořádek.

Podle žalobce je napadené rozhodnutí v rozporu s čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „Úmluva“), podle kterého má stát povinnost zajistit, že detence je použita pouze po pečlivém posouzení její nezbytnosti v každém jednotlivém případě, jako přiměřená odpověď a na co nejkratší možnou dobu, přičemž stát by měl nejprve zvážit méně invazivní nebo donucovací opatření k dosažení stanovených cílů. Žalobce je toho názoru, že se žalovaný v jeho případě s uvedenými závazky nevypořádal vůbec nebo nedostatečně. Podle žalobce není přiměřená délka povinnosti setrvat v ZZC. Stanovení délky povinnosti setrvat v ZZC „až do vycestování“ fakticky předpovídá negativní výsledek řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se také nevypořádal s předpokládanou délkou řízení o udělení mezinárodní ochrany. Navíc zcela absentuje odůvodnění ohledně stanovení maximální zákonné délky povinnosti setrvat v ZZC a nebyly ani zvažovány alternativy k povinnosti setrvat v ZZC v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, např. možnost přemístění do přijímacího nebo pobytového střediska, které by bylo vzhledem k zdravotnímu stavu žalobce mnohem přiměřenější. Uložená povinnost setrvat v ZZC (tedy prakticky zajištění žalobce) je i v rozporu se Směrnicí UNHCR o zajištění (dále jen „Směrnice“) nemůže jít o svévoli, musí být nevyhnutelné v individuálním případě, odůvodněné za daných okolností a přiměřené legitimnímu účelu. Také skutečnost, že se neposuzují alternativy, může vést k svévolnému zajištění. Podle Směrnice může být detence použita pouze výjimečně v případě legitimního účelu. Kde jsou silné důvody pro domněnku, že je pravděpodobné, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany uprchne, může být zajištění nevyhnutelné v individuálních případech. Nezákonný vstup nebo pobyt žadatelů o udělení mezinárodní ochrany neposkytuje státům automaticky možnost žadatele zajistit nebo jiným způsobem omezit jejich svobodu pohybu.

Podle žalobce postrádá napadené rozhodnutí náležitosti odůvodnění vyžadované § 68 odst. 3 správního řádu. Podle tohoto ustanovení je správní orgán povinen uvést důvody výroků, podklady pro jejich vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení. Namísto toho žalovaný pouze rekapituluje informace získané ze spisového materiálu Policie ČR, což však nelze považovat za odůvodnění splňující nároky kladené zmíněným ustanovením správního řádu. I z tohoto důvodu by mělo být napadené rozhodnutí, které je nezákonné, zrušeno také pro jeho nepřezkoumatelnost.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že v případě žalobce jde o jeho třetí řízení o mezinárodní ochraně. První žádost podal žalobce dne 19. 1. 2008. Žádost byla zamítnuta, stejně jako žaloba u krajského soudu. Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost dne 25. 8. 2009. Z evidenční karty plyne, že v rámci tohoto řízení byl žalobce dne 13. 6. 2008, 13. 9. 2008 a 31. 3. 2009 transferován do ČR ze SRN na základě tzv. dublinského řízení, neboť se na území SRN nacházel neoprávněně. Dne 27. 1. 2010 byl

žalobce rovněž v rámci dublinského řízení transferován do ČR z Maďarska, kde se taktéž nacházel neoprávněně. Dne 26. 2. 2010 podal v ZZC, kde byl v té době zajištěn, druhou žádost o mezinárodní ochranu, která byla shledána nepřipustnou a řízení o ní bylo dne 2. 6. 2011 zastaveno. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta. Dne 16. 10. 2013 byl žalobce opět vrácen do ČR, tentokrát z území Švýcarska, kam v roce 2011 vycestoval bez platného cestovního dokladu a víza. U žalobce byl zjištěn neplatný průkaz žadatele a ID karta znějící na jméno G. S., nar. 29. 8. 1984. Se žalobcem bylo již dvakrát zahájeno řízení o správním vyhoštění a je veden v evidenci nežádoucích osob do 3. 7. 2014.

V napadeném rozhodnutí je uvedeno, že s žalobcem bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a v době podání třetí žádosti o mezinárodní ochranu byl již zajištěn podle zákona o pobytu cizinců. Shromážděné podklady jednoznačně dokládají předchozí chování žalobce. Spočívající v opakovaném porušování povinností cizince plynoucích z platných právních norem a tím i porušení veřejného pořádku, zejména ve vztahu k pobytovému režimu zákona o pobytu cizinců a též zákona o azylu. Je tedy patrné, které skutečnosti žalovaný posuzoval.

Žalovaný se také zabýval tím, zda je žalobce osobou vyloučenou z aplikace § 46a zákona o azylu. Žalobce za takovou osobu neshledal. V tomto směru odkázal na materiály, ze kterých vycházel a na které v napadeném rozhodnutí odkázal. Z nich nevyplývaly žádné konkrétní skutečnosti nasvědčující tomu, že by v případě žalobce bylo důvodné zvažovat, zda spadá do kategorie osob přímo vyloučených, a to ani s ohledem na jeho psychický stav. Jde o informace z předchozích dvou řízení vedených s žalobcem, které jsou žalovanému známy z jeho úřední činnosti a o informace poskytnuté Policií ČR v souvislosti s řízením o správním vyhoštění žalobce ze dne 16. 10. 2013 a též vyplývající z rozhodnutí o zajištění žalobce a jeho umístění v ZZC. Pokud žalobce odkazuje na fakturu ze dne 4. 11. 2013 (ohledně ošetření z 16. 10. 2013), nemohl se k ní správní orgán ve svém rozhodnutí vyjádřit, neboť ji vzhledem k datu vydání objektivně neměl k dispozici. Nadto tato zpráva sama o sobě nedokládá existenci vážného zdravotního postižení žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 zákona o azylu, a tím nemožnost uložení povinnosti setrvat v ZZC nadále i po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Existence dlouhodobého závažného zdravotního postižení žalobce nevyplývala ani z informací z předchozích azylových řízení. K potížím v souvislosti s předchozími operacemi odkázal žalovaný na výpověď žalobce samého. Konkrétně např. na vyjádření žalobce v žádosti ze dne 19. 1. 2008, kdy ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má část páteře nahrazenou platinou, ale nikterak vážně ho to v životě neomezuje. Žaloba své tvrzení v tomto směru, které je v rozporu se shromážděnými podklady, nijak blíže nedokládá, a nelze z něj tudíž vyvozovat pochybení žalovaného. Součástí spisového materiálu je vyjádření lékařky Zdravotního zařízení Ministerstva vnitra, Oblastního zdravotnického zařízení Praha ze dne 25. 10. 2013 (vydané však až po vydání napadeného rozhodnutí), které se zabývá zdravotním stavem žalobce dne 16. 10. 2013 a v následujícím období, včetně pokusu žalobce o sebevraždu dne 17. 10. 2013. Ze zprávy vyplývá, že žalobce byl téhož dne vyšetřen na psychiatrii v Kosmonosech a následně umístěn zpět do ZZC. Závěrem zpráva uvádí, že v léčbě žalobce je pokračováno, případného propuštění a převezení do země původu je schopen. Žaloba nepřináší důkazní prostředky svědčící pro závěr o nutnosti neuložit žalobci povinnost setrvat v ZZC i po podání žádosti o mezinárodní ochranu v ZZC, kde se v době podání žádosti žalobce nacházel, z důvodu jeho psychického stavu. Za situace kdy i závěr lékařské zprávy není v příkrém rozporu se závěrem žalovaného, který neshledal žalobce za osobu s vážným zdravotním postižením, má žalovaný za to, že tato námitka není důvodná.

Pokud jde o námitku poukazující na překročení mezí při aplikaci neurčitého právního pojmu „veřejný pořádek“ na případ žalobce, odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž náležitě popsal konkrétní chování žalobce v minulosti, z kterého právě na základě individuálních skutečností případu důvodně učinil závěr o existenci možného nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalobce byl již v době projevení úmyslu žádat o mezinárodní ochranu zajištěn v ZZC podle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný proto důvodně vycházel z informací poskytnutých Policií ČR v souvislosti s řízením o správním vyhoštění a z informací obsažených v rozhodnutí o zajištění žalobce. Poznatky k předchozímu pobytu a jednání žalobce v rozporu s českým právním řádem jsou z odůvodnění rozhodnutí plně neznatelné. V napadeném rozhodnutí bylo důvodně dovozeno naplnění zákonných podmínek pro uložení povinnosti žalobce setrvat v ZZC, neboť v jednání žalobce (blíže popsaneého) lze důvodně spatřovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Argumentace výkladem § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců není ve věci důvodná, neboť podle uvedeného ustanovení nebylo ve věci postupováno.

K tvrzenému pronásledování žalobce v zemi původu odkázal žalovaný na v minulosti vydaná správní a soudní rozhodnutí o předchozích žádostech žalobce, kdy nebyla ze strany státních orgánů ani soudů shledána existence pronásledování z důvodů stanovených zákonem o azylu. Podle žalovaného je irelevantní tvrzení žalobce, že v roce 2011 vycestoval v rozporu s právním řádem ČR do Švýcarska (čehož si je vědom) pouze kvůli dopravní nehodě jeho syna, když nadto nelze přehlédnout, že uvedeného jednání se žalobce dopouštěl v minulosti opakovaně. Z napadeného rozhodnutí je plně seznatelné, jaké konkrétní chování žalobce bylo posuzováno z pohledu § 46a odst. 1 zákona o azylu. V žalobě namítaná dílčí nepřesnost v odůvodnění rozhodnutí (ohledně opakovaného nevycestování z území) nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí jako celku.

Povinnost setrvat v ZZC byla žalobci uložena na předem jasně stanovenou dobu, za legitimním účelem a zákonem stanoveným postupem, včetně zajištění možnosti soudního přezkumu. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením žalobce o porušení čl. 5 odst. 1 Úmluvy, neboť v případě žalobce nelze hovořit o svévolném zbavení osobní svobody; s žalobcem bylo řádně zahájeno řízení o správním vyhoštění a žalobce byl v souladu se zákonem o pobytu cizinců zajištěn a umístěn v ZZC; uložení zvláštního opatření za účelem vycestování nebylo shledáno jako dostatečné k zajištění účelu. Také postup žalovaného poté, co žalobce projevil v ZZC úmysl žádat na území ČR o mezinárodní ochranu, byl v souladu s právními předpisy. Žalobce v minulosti již dvakrát žádal neúspěšně o mezinárodní ochranu. Doba, po kterou je žalobce povinen setrvat v ZZC byla určena v souladu se zákonem o azylu, tj. do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní. Námitka absence odůvodnění pro stanovení doby, jež však plně odpovídá zákonné době, není tudíž důvodná. Argumentace možnosti přemístění do přijímacího či pobytového střediska je v přímém rozporu se závěrem o důvodně hrozícím nebezpečí pro veřejný pořádek ze strany žalobce. Napadené rozhodnutí nebylo vydáno automaticky v důsledku nezákonného vstupu či pobytu žalobce na území ČR, nýbrž po posouzení případu na základě konkrétního chování žalobce. Rozhodnutí není ani v rozporu se Směrnicí, která navíc není pramenem práva, a bylo také dostatečně odůvodněno, když v něm správní orgán řádně vymezil zákonná ustanovení, na jejichž základě bylo vydáno, a dostatečně odůvodnil veškeré relevantní skutečnosti, jež ke dni vydání vyplynuly ze shromážděných podkladů. Ze všech uvedených důvodů navrhl žalovaný zamítnutí žaloby.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žaloba je včasná a nebyly shledány ani jiné důvody pro odmítnutí podané žaloby.

Podle § 46a odst. 1 zákona o azylu rozhodne ministerstvo o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo pokračování osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele, žadatel se prokazuje padělanými nebo pozměněnými doklady totožnosti, nebo je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu ministerstvo rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Z obsahu správního spisu a z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce přicestoval poprvé na území ČR dne 15. 1. 2008 jako tranzitní cestující z Istanbulu do Záhřebu. Dne 19. 1. 2008 požádal o mezinárodní ochranu, která mu nebyla rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 2. 2008 udělena a neúspěšně pro žalobce skončilo i řízení před soudem. Dne 9. 2. 2010 bylo žalobci uloženo první správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. a), bodu 2 zákona o pobytu cizinců a stanovena doba tří let, po kterou nelez žalobci umožnit vstup na území ČR (uvedeného dne byl žalobce do ČR transferován z Maďarska). Následujícího dne, tj. 10. 2. 2010 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a umístěn do ZZC. Dne 26. 2. 2010 podal druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Toto řízení bylo zastaveno pro nepřípustnost žádosti rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 3. 2010. Ani v tomto případě žalobce v přezkumném řízení před soudem neuspěl. V polovině května roku 2011 žalobce vycestoval z území ČR bez cestovního dokladu a bez víza (pouze s průkazem žadatele o mezinárodní ochranu) do Rakouské republiky, odkud pokračoval do Švýcarské konfederace, kde byl zadržen a dne 16. 10. 2013 vrácen do ČR. Téhož dne bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců druhé správní vyhoštění, a to na dobu pěti let a následně byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Dne 21. 10. 2013 učinil žalobce (zajištěný v ZZC) prohlášení o mezinárodní ochraně na území ČR, čímž bylo zahájeno třetí (nynější) azylové řízení.

V řízení bylo prokázáno, že žalobce zásadně nerespektuje povinnosti plynoucí z prvního rozhodnutí o správním vyhoštění, na území České republiky pobývá nelegálně a v minulosti nedbal ani povinností plynoucích žadatelům o mezinárodní ochranu ze zákona o azylu (svévolně opouštěl pobytové zařízení a vycestovával z území ČR, v důsledku čehož musel být opakovaně transferován do ČR).

Za této situace měl žalovaný dostatečné podklady pro posouzení splnění podmínek pro uplatnění § 46a zákona o azylu a nepochybil, když žalobce uložil povinnost setrvat v ZZC, kde byl žalobce již před podáním poslední (v pořadí třetí) žádosti o udělení mezinárodní ochrany umístěn na základě rozhodnutí Policie ČR z 16. 10. 2013 podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu evidence žalobce v informačním systému smluvních států Evropské unie.

Pokud jde o námitku, v níž žalobce žalovanému vytýká porušení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy, § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu a ustanovení správního řádu, uvádí soud, že žalovaný postupoval v řízení v souladu s příslušnými právními normami. Žalovaný se nedopustil porušení právních předpisů ČR ani mezinárodních smluv, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v ZZC za splnění zákonem stanovených podmínek.

Soud shodně se žalovaným u žalobce shledal naplnění všech podmínek pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu. Žalobce není ani podle názoru soudu osobou s vážným zdravotním postižením. Uvedený závěr činí soud na základě listin založených ve správním spise a zjištění plynoucích zejména z předchozích řízení vedených s žalobcem k žádostem o udělení mezinárodní ochrany. Poprvé se žalobce k svému zdravotnímu stavu vyjádřil v prvním azylovém řízení v roce 2008, kdy uvedl, že má operovanou páteř, ale nikterak vážně ho to v životě neomezuje. V rámci druhého azylového řízení v roce 2010 uvedl, že jeho zdravotní stav není dobrý, bere léky proti stresu a depresím a byl v nemocnici na vyšetření. V žalobě pak žalovanému vyčítá, že se otázkou vyloučení žalobce z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu z důvodu vážného zdravotního postižení vůbec nevěnoval, ač má žalobce dlouhodobé psychické obtíže, kvůli kterým užívá antipsychotika a další léky k léčbě panických poruch; v ZZC má jen omezenou možnost pravidelné psychoterapie; z důvodu nevhodně nastavené medikace byl několik dnů v ZZC umístěn v části s přísným režimem a má také neustálé bolesti související s předchozími operacemi. Uvedenou výtku nepovažuje soud za důvodnou. Z napadeného rozhodnutí totiž plyne, že se žalovaný otázkou případného vyloučení žalobce z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu zabýval, když konstatoval, že žalobce do režimu vyloučených osob nespadá. Byť jde v napadeném rozhodnutí o úsporné vyjádření tohoto právního závěru, nelze za tohoto stavu přisvědčit žalobci, že by se žalovaný touto otázkou vůbec nezabýval. Žalobce sám v tomto směru v žalobě nic bližšího neuvádí, pouze opakuje své přetrvávající psychické obtíže. Současně však připouští, že je jeho zdravotní stav medikačně podchycen. Byť v další části svých výhrad tvrdí, že v důsledku nesprávné medikace musel být po příchodu do ZZC umístěn několik dní v části s přísným režimem (v důsledku pokusu o sebevraždu – poznámka soudu), nenabízí ani v tomto směru soudu žádný důkaz. Soud proto toto tvrzení považuje pouze za obecné a blíže nepodložené. Soud navíc nemohl odhlédnout ani od skutečnosti, že ačkoli žalobce, jak uvádí v žalobě a jak sdělil při pohovoru v řízení o jeho druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, trpí psychickými poruchami od roku 2010, přesto právě v této době (jakož i v době před a po) nejenom že opakovaně svévolně opouštěl pobytová střediska, v nichž byl na území ČR jako žadatel o mezinárodní ochranu ubytován (např. Pobytové středisko Havířov) a v nichž měl zajištěnu nezbytnou lékařskou péči, ale dokonce v této době cestoval bez platného cestovního dokladu a víza do Rakouska a Švýcarska, kde byl zadržen a vrácen do ČR. Také tyto okolnosti mohly pokud jde o psychický stav žalobce sehrát negativní roli. Jde ale o situaci, do které se žalobce přivedl svým protiprávním jednáním, nikoli vinou státních orgánů ČR. Správnost závěru žalovaného o nedůvodnosti vynětí žalobce z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu je pak podložena i tím, co uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, a to, že poté, co byl žalobce vyšetřen dne 17. 10. 2013 na psychiatrii v Kosmonosech, byl znovu umístěn do ZZC.

Z pohledu soudu není významné, že tuto informaci získal žalovaný až po vydání napadeného rozhodnutí dne 25. 10. 2013, ale to, že lékařské vyšetření koresponduje se závěrem žalovaného o tom, že zdravotní stav žalobce nevyžaduje zvláštní zacházení a nevyvolává potřebu posuzovat žalobce jako osobu, na kterou nelze aplikovat § 46a odst. 1 zákona o azylu. Navíc musí soud na tomto místě konstatovat, že v každé společnosti je řada lidí léčena antidepresivy, ale sama tato skutečnost ještě v jejich případě nemusí nutně znamenat, že trpí vážnými zdravotními potížemi. O takový případ jde podle názoru soudu i ve věci žalobce.

Uložení povinnosti setrvat po určitou dobu v ZZC je bezpochyby rozhodnutím, které zasahuje do osobní svobody (pohybu) žadatele o udělení mezinárodní ochrany, avšak v případě osoby představující nebezpečí pro veřejný pořádek nutno připustit oprávnění státního orgánu přijmout opatření zabráňující zcela volnému a nekontrolovatelnému pohybu takového jedince. Je nutno vnímat rozdíl mezi zbavením svobody a pouhým omezením svobody na předem přesně stanovenou dobu. Omezením svobody v případě žalobce nedošlo k porušení čl. 5 Úmluvy.

Soud v této věci považuje za nezbytné upozornit na závěry rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 30. 5. 2013, sp. zn. C-534/11 (ve věci M. A.) a na svůj již dříve vydaný rozsudek ze dne 17. 7. 2013, č. j. 44 A 28/2013 – 20, jehož závěry jsou aplikovatelné i na daný případ.

V označeném rozsudku bylo konstatováno, že: ..., „SD EU v odpovědi na předběžné otázky položené Nejvyšším správním soudem uvedl, že čl. 2 odst. 1 návratové směrnice ve spojení s bodem 9 jejího odůvodnění musí být vykládán v tom smyslu, že se tato směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu procedurální směrnice, a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně do rozhodnutí o oprávněném prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí. V návaznosti na to však v odst. 56 odůvodnění uzavřel, že je proto prozatím na členských státech, aby za plného respektování závazků vyplývajících z mezinárodního práva i z práva unijního stanovily důvody, pro něž smí být žadatel o azyl zajištěn nebo ponechán v zajištění. V odstavcích 57 a 58 pak jako limity dané unijním právem zmiňuje ustanovení čl. 18 odst. 1 procedurální směrnice a čl. 7 odst. 3 směrnice o minimálních normách.

Z uvedeného tedy vyplývá, že unijní právo otázku zajištění žadatele o azyl výslovně neupravuje a je na členských státech, aby v případě potřeby takovou možnost upravily ve svém vnitrostátním právu. To ČR učinila právě ustanovením § 72 odst. 3 zákona o azylu a § 127 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, když v této oblasti, jež (jak SD EU ve zmíněném rozsudku uvedl) je unijním právem neregulovaná, zakotvila shodný režim pro zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu jako pro cizince, kteří o mezinárodní ochranu nepožádali. Žalobce v podané žalobě zjevně vychází z nesprávné představy, že tam, kde chybí regulace v unijním právu, nesmí ČR přijímat žádná legislativní pravidla. Takový závěr je však zjevně nesprávný, zejména pak v oblasti, jež je pouze předmětem harmonizace prostřednictvím směrnic. Soudu není známa žádná norma, jež by v této oblasti vnitrostátní regulaci zakazovala. Nelze tak hovořit o rozporu příslušných ustanovení s unijním právem.

Pokud pak SD EU v případě M. A. pod bodem dva uzavřel, že unijní právo nebrání tomu, aby byl žadatel o mezinárodní ochranu ponechán v zajištění, jestliže se po individuálním posouzení všech okolností ukáže, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem zdržet či zmařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, činil tak na základě konkrétního dotazu předloženého Nejvyšším správním soudem a reagoval na konkrétní typovou situaci. Jak plyne z odst. 54 odůvodnění, smyslem poskytnuté odpovědi bylo mj. dostatečně zdůraznit, že samotným důvodem pro pokračování v zajištění nemůže být ve smyslu

čl. 18 odst. 1 procedurální směrnice bez dalšího pouze souslednost vydání rozhodnutí o vyhoštění a následné žádosti o přiznání mezinárodní ochrany. Z odst. 53 a 56 odůvodnění rozsudku pak jasně plyne, že tento v odpovědi zmíněný důvod nelze chápat jako jediný možný pro pokračování v zajištění cizince a že členský stát může stanovit i jiné důvody pokud dodrží omezení daná unijním právem – např. čl. 7 odst. 3 směrnice o minimálních normách.

Důvod zajištění opírající se o § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. skutečnost, že je zde nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neodporuje čl. 18 odst. 1 procedurální směrnice a vyhovuje i relativně širokému prostoru, který je národnímu zákonodárci dán čl. 7 odst. 3 směrnice o minimálních normách. S ohledem na skutečnost, že důvody pro zajištění žalobce byly poprvé shledány již před podáním žádosti žalobce o přiznání mezinárodní ochrany, je evidentní, že zajištění žalobce není odůvodněno (výhradně) podáním takové žádosti. Rozhodnutí o prodloužení tohoto zajištění sice již podání žádosti zmiňuje, nicméně důvody pro prodloužení zajištění žalobce o ně nijak neopírá, neboť je i nadále spatřuje v předchozím jednání žalobce, který dlouhodobě ignoroval cizinecké právo platné na území ČR a předchozí rozhodnutí o správním vyhoštění.

Lze tedy shrnout, že přesvědčení žalobce o rozporu ustanovení § 72 odst. 3 zákona o pobytu cizinců s unijním právem není správné a stejně tak se žalobce mylí, jestliže považuje za jediný možný důvod pokračování zajištění své osoby po podání žádosti o mezinárodní ochranu závěr, že podaná žádost byla zjevně účelová. Důvodem pro zajištění žalobce může být v souladu § 127 odst. 2 a § 124 zákona o pobytu cizinců (a bez rozporu s unijním právem) i skutečnost, že se žalobce v minulosti vyhýbal výkonu správního vyhoštění a dlouhodobě porušoval předpisy cizineckého práva. Nelze tak úspěšně napadenému rozhodnutí vyčítat, že se nezabývalo otázkou eventuální účelovosti podané žádosti, neboť k tomu by byl důvod např. teprve při prodloužování trvání zajištění nad 180 dnů ve smyslu § 125 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, bylo-li by již jedinou překážkou realizace správního vyhoštění právě jen a pouze běžící řízení o žádosti o mezinárodní ochranu.“

Vzhledem k tomu, že výše uvedené závěry, které SD EU přijal ve vztahu i institutu zajištění, jsou plně akceptovatelné i ve vztahu k institutu povinnosti setrvat v ZZC podle § 46a zákona o azylu, a to z důvodu shodných účinků projevujících se v omezení osobní svobody adresátů těchto rozhodnutí, je možné z nich plně vycházet i v případě žalobce.

Z obsahu spisového materiálu jednoznačně vyplývá, že žalobce pobývá na území ČR nelegálně, je veden v informačních systémech EU a až dosud nerespektoval povinnosti vyplývající pro něj z rozhodnutí o správním vyhoštění, ač si jí musel být vědom. Důvodem, pro který přistoupil žalovaný k uložení povinnosti žalobci setrvat v ZZC i po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, bylo dostatečně skutkově podložené zjištění, že jednání žalobce může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek.

Tyto obavy, které také soud považuje s ohledem na dosavadní chování žalobce na území ČR za opodstatněné, přetrvávají i po podání třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jsou v napadeném rozhodnutí náležitě a v dostatečném rozsahu popsány. Zpochybňování správnosti závěrů napadeného rozhodnutí způsobem, jak činí žalobce, nemůže soud akceptovat. Žalobce (jak bylo již výše uvedeno) pobývá na území ČR nelegálně a je obeznámen s obsahem rozhodnutí o správním vyhoštění a důvodech svého zajištění a musel si proto být vědom povinnosti plynoucí z rozhodnutí o správním vyhoštění, tj. ve stanovené lhůtě opustit území ČR. Uloženou povinnosti však žalobce nesplnil. Je tak zcela

zjevné, že žalobce svým dosavadním chováním dává dostatečně najevo neochotu podřídit se pravidlům veřejného pořádku, pod který je nutno podřadit mimo jiné i respekt k pravidlům chování plynoucím z právních předpisů a individuálních správních aktů na jejich základě vydaných (rozhodnutí o správním vyhoštění). Žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany v ČR opakovaně již od roku 2008, vždy však neúspěšně. Zákonost těchto rozhodnutí přezkoumával soud a ani ten žalobci nepřisvědčil, neboť shledal rozhodnutí souladná se zákonem. Na základě shrnutí a posouzení dosavadního jednání žalobce nelze než konstatovat, že žalobce ohrožuje veřejný pořádek ČR, neboť porušuje pravidla chování cizince nastavená jak v zákoně o pobytu cizinců, tak v zákoně o azylu. Na tomto místě je třeba připomenout nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2000, čj. IV. ÚS 586/1999, podle kterého: „*Každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci vstupovat na jeho území, pobývat na něm a případně získat státní občanství.*“ Jestliže žalobce není ochoten podřídit se povinnostem jemu uloženým a nerespektuje právní řád ČR, je ČR oprávněna takové jednání „sankcionovala“ a vynutit si tak respekt k pravidlům veřejného pořádku.

K argumentaci žalobce usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 – 151, je třeba připomenout, že uvedené rozhodnutí se týkalo cizince, jemuž bylo uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy jako rodinnému příslušníku občana ČR, resp. občana EU, což není případ žalobce, který v průběhu dosavadních správních řízení žádné takové skutečnosti netvrdil. Je proto cizincem z tzv. třetí země. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku v odst. 40 vyslovil, že „Zatímco obecně u cizinců z tzv. třetích zemí postačí existence důvodného nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek, u občana EU či jeho rodinného příslušníka je uložení správního vyhoštění podmíněno tím, že ten veřejný pořádek závažným způsobem již aktuálně narušuje.“ Na základě tohoto kritéria je proto třeba chápat i další závěry Nejvyššího správního soudu přijaté v citovaném usnesení. Soud konstatuje, že v dané věci přihlédl žalovaný k individuálním okolnostem života žalobce a zcela důvodně konstatoval, že žalobce by svým dosavadním jednáním mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek v rámci ČR.

Lze proto uzavřít, že žalovaný správního orgánu nepochybil, pokud v rámci správního uvážení podřadil jednání žalobce pod pojem nebezpečí pro veřejný pořádek. K problematice veřejného pořádku soud pouze na doplnění uvádí, že pojem veřejný pořádek, přesto, že je užíván v řadě právních předpisů, není v žádném z nich definován. Patří mezi tzv. neurčité pojmy. Soud tento pojem vykládá tak, že veřejný pořádek je stav, kdy jsou zachovávány nejen právní normy, ale i další normy chování společnosti, s jejichž dodržováním většina společnosti souhlasí a souhlasí i s tím, aby jejich porušení bylo sankcionováno. Veřejný pořádek znamená dodržování pravidel, na nichž leží společenský řád ČR. Každému příslušníku zdejší společnosti je zřejmé, že porušením rozhodnutí správního orgánu nebo soudu, se vystavuje postihu, stejně tak je nepochybně každému známo, že nebezpečí postihu se vystavuje v případě porušení právních norem. Veřejný pořádek představuje sice dodržování souboru norem různého druhu. Mezi ně však vždy patří právní normy. Jejich porušení, stejně jako porušení povinností stanovených v rozhodnutích soudů a správních orgánů může proto být ze strany veřejné moci sankcionováno. Jednání žalobce vyhodnotil žalovaný a rovněž i soud s ohledem na individuální okolnosti případu jako rozporné s pobytovým režimem stanoveným v zákoně o pobytu cizinců a v zákoně o azylu. Toto chování žalobce lze nepochybně považovat za nebezpečí pro veřejný pořádek.

Závěrem soud konstatuje, že žalovaný vycházel při svých úvahách vedoucích k vydání žalobou napadeného rozhodnutí z informací soustředěných k žalobci Policií ČR, kterýžto postup je v souladu s § 87 odst. 1 zákona o azylu, podle kterého poskytne Policie ČR ministerstvu (žalovanému) informace potřebné ke zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona (zákona o azylu).

Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce poukazující na nedostatky v odůvodnění. Důvody, pro které žalovaný přistoupil k vydání žalobou napadeného rozhodnutí, jsou z odůvodnění rozhodnutí patrné a skutkovými zjištěními podložené. Napadené rozhodnutí proto v rámci soudního přezkumu plně obstálo a jeho nezákonnost nezpůsobuje ani nepřesné konstatování v odůvodnění rozhodnutí o opakovaném nevycestování žalobce z území ČR. Pochybení neshledal soud ani pokud jde o dobu trvání povinnosti žalobce setrvat v ZZC, neboť ta byla stanovena v souladu se zákonem. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*), žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. prosince 2013

JUDr. Věra Šimůnková
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 4. 12. 2013 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].